

Forprosjekt Tollåsenga-området

*"Helhetlig utvikling av
kommunalt boligområde"*

Kristiansund kommune

Presentasjon

*REBO arbeidsverksted
Thon Hotell Opera 19.05.2010*

Presentasjon

- Bakgrunn
- Mål
- Sentrale utfordringer/
problemstillinger
- Forankring og organisering
- Brukermedvirkning

Planutvalget på befaring i Tollåsenga Foto; Svein A. Sivertsen

Tollåsenga-området

"et smykke i sentrum"

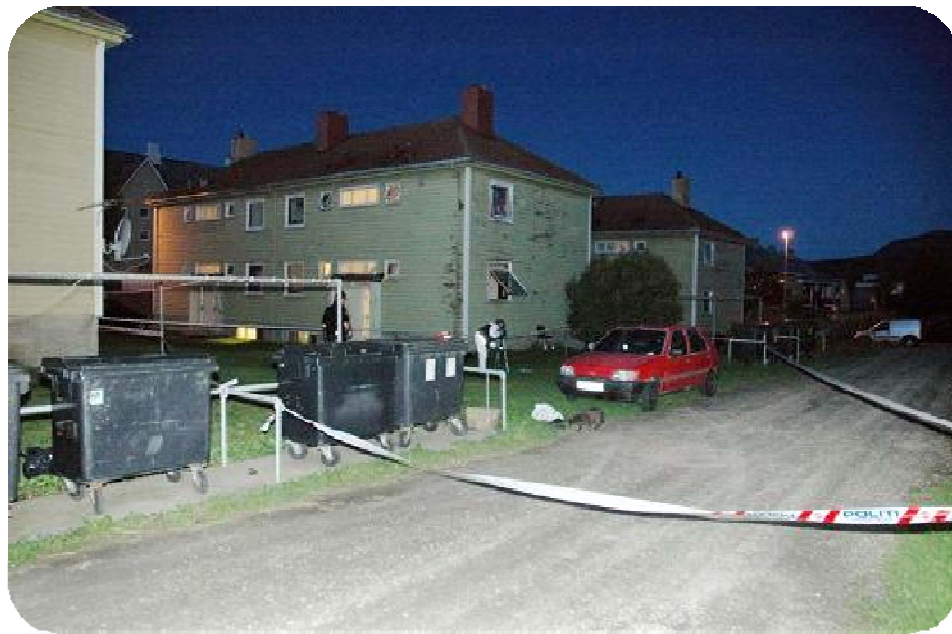
Bakgrunn

- Det er i boligsosial plan lagt vekt på en opprustning av de kommunale boligene i Tollåsenga-området.
 - Området består av 105 kommunale leiligheter, etablert under krigen og boligene har spilt en stor rolle for ulike vanskeligstilte brukere.
 - Området har imidlertid i de siste årene vært preget av forfall og en negativ utvikling når det gjelder bomiljø og konflikter i forhold til nabolag med mer.
 - I nåværende plan er det gitt føringer for at man fremover bør legge kommunal aktivitet og tilbud i dette området for å bryte ”en ond sirkel” og starte arbeidet med en gradvis rehabilitering og utvikling av hele området.
-

Bakgrunn *forts...*

- Gjennom arbeidet med boligsosial plan er det imidlertid nå en erkjennelse av at dersom man skal skape et tilstrekkelig grunnlag for rehabilitering, endring og nye tilpassende tjenester og tilbud i dette området så er det nødvendig med en mer omfattende innsats og ikke minst en helhetlig plan for dette arbeidet
 - For å kunne utvikle en slik helhetlig plan, som både omfatter bygningsmessig rehabilitering/utforming og avklaring av brukertilbud/tjenester samt utvikling av uteområder og andre bo og bokvaliteter mv. , er det nødvendig med en samordnet innsats på mange nivå.
 - Kommunen har fått tilskudd og støtte gjennom husbanken til å gjennomføre et forprosjekt hvor målsettingen er og komme frem til rammer og forutsetninger for å skape et nytt fremtidsrettet boligområde i Tollåsenga.
-

Tollåsenga

Forprosjektets mål og føringer

- Skape grunnlag for at ulike vanskeligstilte brukere kan få et nytt tilpasset botilbud og bomiljø
 - Vektlegge brukermedvirkning ved tilretteleggelse for aktivitet og samhandling mellom beboere, naboer og andre lokale aktører, utvikle uteområder med vekt på fellesrom og avskjerming. Involvere brukere/beboere og naboer i alle deler av plan, utvikling og gjennomføringsfasen.
 - Vektlegging av tverrfaglig / flerfaglig perspektiver på utvikling av området samt være søkende i forhold til ny kunnskap og utradisjonell i forhold til innspill fra ulike aktører og fagmiljøer, samt sikre dette perspektivet gjennom organisering av arbeidet.
 - Søke kunnskap, kartlegge erfaringer fra både lokale og nasjonale fagmiljø og instanser for å se på nye måter og perspektiver på utvikling av bo og bokvaliteter for vanskeligstilte grupper.
 - Organisere arbeidet slik at det sikrer politisk organisering og forankring
-

Sentrale prosjektutfordringer

- Hvordan få til en systematisk brukermedvirkning i alle faser av gjennomføringen
 - Systematisk kartlegging av flerfaglige perspektiver i områdeutvikling og hvilke faktorer/metoder som er vesentlig i en helhetlig utviklingsplan
 - Nye modeller/organisering og synergier i forhold til organisering og tilrettelegging av brukertjenester og aktivitetstilbud i bomiljøer
 - Nye spennende løsninger når det gjelder planløsninger, bomiljø og bokvaliteter ved rehabilitering av eldre bebyggelse
 - Veien fra ”problemområde” til levende og positivt lokalsamfunnsprosjekt
 - Anvendelse, bruk og utnyttelse av ulike støtte og tilskuddsordninger i utvikling av slike prosjekter.
-

Forankring og organisering

- Planutvalg/
Styringsgruppe
- Prosjektgruppe
- Prosjektledelse
- Arbeidsutvalg

Viktige aktører - prosess og metode

- Tverrfaglig tilnærming
 - Forskningsmiljø
 - Brukermedvirkning
(beboere, naboer, ansatte og andre)
 - Husbanken
 - Andre interessenter
-

Forankring og organisering *fortsett...*

Mandat

Det opprettes tre arbeidsgrupper:

- En gruppe for arkitektur- uteareal og miljø
 - En gruppe for medvirkning og involvering
 - En gruppe for tjenester og aktivitet.
-

Generelle oppgaver og føringer

- Utgangspunktet for en helhetlig plan for Tollåsengaområdet er ønsket om å inkludere alle vanskeligstilte brukere/beboere som kommunen har et ansvar for. Et flerfaglig perspektiv/tilnærming legges til grunn for arbeidet.
 - Gjennom tilrettelegging av boliger, utemiljø og tjenester skal det skapes et inkluderende og trygt bomiljø preget av fellesskap og aktivitet.
 - Arbeidsgruppene har et hovedansvar for å samle informasjon/data, systematisere innspill og komme med forslag til tiltak og løsninger som gjelder "sitt" område.
 - Gruppene får et særlig ansvar for å gjennomføre idédugnadene i samråd med prosjektgruppen. Det praktiske forberedelsesarbeidet til idédugnadene fordeles blant arbeidsgruppenes medlemmer.
-

Mandat og føringer for den enkelte arbeidsgruppen

Gruppe 1 - Arkitektur, uteareal og miljø:

- I forslag til løsninger må det vurderes både nybygging og rehabilitering.
 - Det er viktig å ivareta et samlet uttrykk for området. Planløsninger skal ta utgangspunkt i kostnadseffektive og funksjonelle løsninger tilpasset ulike brukergrupper.
 - Livsløpsstandard, universell utforming og energieffektive løsninger må være retningsgivende.
 - Kjellerareal og loft bør få særlig oppmerksomhet når det gjelder aktiviteter mv.
 - Et sammenfattet romprogram og funksjonsbeskrivelse skal utarbeides.
 - Utearealet må vies særlig oppmerksomhet og møte og oppholdsplasser som stimulerer til fellesaktiviteter må vektlegges samtidig som avskjermede "lunger" bør innarbeides.
 - Opparbeidelse og beplantning må reflektere aktivitet og fellesskap samt mulighet til privat uteareal (balkonger/terrasser).
-

Gruppe 2 - Medvirkning og involvering

- Når det gjelder medvirkning og involvering er det et overordnet mål at beboere, naboer, ansatte og andre aktører trekkes med i alle deler av arbeidet.
 - Arbeidsgruppen må fortløpende drøfte og komme med forslag om tiltak for å sikre medvirkning.
 - En viktig føring for denne gruppen vil være hvordan tjenesteyterne i området kan bidra til å opprettholde og utvikle et godt bomiljø, stimulere til samhold og fellesskap og tilrettelegge for aktiviteter som kan utvikle og berike boligområdet.
 - Kartlegging og identifisering av aktivitetstyper og samarbeidsparter (eks. Oasen) må gjennomføres
-

Gruppe 3 - Tjenester og aktivitet

- Gruppen for tjeneste og aktiviteter må ha hovedfokus på hvordan tjenesteyting og bistand kan organiseres på en god og hensiktsmessig måte, slik at de ivaretar et mangfold av behov for ulike brukere og ansatte.
 - Gruppen får også ansvar for å utarbeide forslag til kartlegging av beboerne i området, både med hensyn til funksjonsnivå, fremtidige boligbehov/ønsker og tjenestebehov.
 - Arbeidsgruppen utarbeider premisser for romprogram i samarbeid med prosjektgruppen.
-

Sammenstilling og arbeidsform mv.

- Arbeidsgruppene settes sammen med fire til seks medlemmer. Gruppene står fritt til å invitere andre aktuelle personer, organisasjoner, instanser mv. som kan ha innspill og tanker om temaene til arbeidsgruppene.
 - Hver arbeidsgruppe kan etter avtale med prosjektgruppen vurdere å knytte kontakt med et særskilt kompetent fagmiljø som kan komme med innspill og tips i forhold til erfaringer, forskning og / eller annen kunnskap om området.
 - Arbeidsgruppene fører fortløpende notater som beskriver sentrale problemstillinger, tips og ideer som er kommet frem. Arbeidsgruppene rapporterer til prosjektleder.
 - Lederne for de tre gruppene koordinerer sitt arbeid, både i forbindelse med idedugnadsgjennomføring og i forhold til gjennomføring av forprosjektet generelt.
 - Leder for hver enkelt gruppe har ansvar for å innkalle gruppen for å drøfte oppgaver og ansvar for gruppens medlemmer.
-

Prosess og metode

- I løpet av forprosjektperioden vil det også bli gjennomført to dialog / utviklingsmøter (kartlegging / idédugnader) etter ”verkstedmodellen”.
 - Dette innebærer at brukere/naboer og relevante faglige aktører som forskning/fagmiljøer inviteres til fellessamlinger med fastlagt program og hvor bidrag/ideer følges opp og konkretiseres i ettertid.
 - Når det gjelder brukermedvirkning vil brukere bli involvert i alle prosjektfora og sammenhenger.
 - I tillegg vil brukere samles både individuelt og i grupper for å kartlegge behov, gi innspill og ideer samt få veiledning og opplæring i ivaretagelse av egne interesser. Styrking av brukersamhold og vektlegging av reell innflytelse skal være en bærende filosofi i prosjektet.
-

Prosess og metode - formidling

Blant annet vil følgende bli særskilt vektlagt;

- Stor grad av skriftlighet i alle deler av gjennomføringen av forprosjektet ved referater og notater, utarbeidelse av del rapporter og sluttrapporter, bevisst bruk av interne og eksterne formidlingsmuligheter
 - Lokalaviser, internaviser og andre medier
 - Utarbeidelse av artikler og rapporter til fagblader og lignende.
 - Formidling gjennom kurs, seminar og konferanser
 - **Arrangementkoordinator til erfaringskonferanse ved prosjektets avslutning.**
-

Brukermedvirkningsprosjektet

Noen erfaringer fra Kristiansund kommune

Foto; Svein A. Sivertsen

Foto; Petter Ingerberg

Bakgrunn - historikk

- ❖ Nytenking
- ❖ Vilje og evne
- ❖ Resultater og mål
- ❖ Husbanken
- ❖ Boligsosial plan

BOLIGSOSIALT PROGRAM

for

KRISTIANSUND KOMMUNE

med HANDLINGSPLAN

for perioden 2006-2009

Pkt. 3.1.2

Tiltak på boligsektoren er derfor kanskje kommunens mest effektive virkemiddel for å nå allmenne og grunnleggende velferds mål og de boligsosiale problemstillinger må derfor sees i en helhetlig sammenheng.

Hva har vi gjort ?

- Prosessdeltakelse
- Utforming/planløsninger
- Bedriftsbesøk/
produktopplæring
- Innkjøp
- Faste møter / gjensidig
informasjonsflyt
- Sosial aktivitet

Ekstrem forvandling...

Foto; Svein A. Sivertsen

Dalegata 52

April 2008

Foto; Svein A. Sivertsen

Mai 2009

Noen erfaringer...

med bevisst brukermedvirkning;

- Ansvarliggjøring
 - Myndiggjøring
 - Eierforhold
 - Forsterket engasjement for ivaretagelse av eget liv
 - Sosialt forbyggende og samlende
 - Synliggjøring av reelle tjenestebehov
 - Krav til videre oppfølging
 - Utvidet begrepsfortolkning
-

Erfaringer / noen utfordringer

- ❖ Avgjørelser
 - ❖ Profesjonalitet vs. uprofesjonalitet
 - ❖ Hvor går grensen?
 - ❖ Direktørrollen
 - ❖ Oppfølgingsevne
 - ❖ Interne konflikter
 - ❖ Økonomiske *(miss)* forhold
 - ❖ Personvern
 - ❖ Kommunikasjon
-

Bevisst

Brukermedvirkning

Skaper tillitt ...

Tillit gir resultater !

Noen spørsmål?

Uansett ønsker jeg å:

Takke for oppmerksomheten

Nærmere opplysninger om prosjektet:

Prosjektleder; Svein Arve Sivertsen

tilf; 91110481 / 70322464, svein.arve.sivertsen@nav.no eller til

Bjarne Sandvik telefon; 71574102

Bjarne.Sandvik@Kristiansund.kommune.no
